

राज्यातील बँकिंग परवाना नसलेल्या नागपूर, वर्धा व बुलडाणा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांना त्यांचा CRAR किमान ७% होण्यासाठी शासकीय भागभांडवल व अनुदान स्वरूपात अर्थसहाय्य उपलब्ध करण्यास मंजूरी देणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन

सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

शासन निर्णय क्र. बैठक-०६१३/प्र.क्र.३७५/२-स,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : २७/३/२०१५.

वाचा :- १) शासन निर्णय क्र. बैठक-०६१३/प्र.क्र.३७५/२-स, दिनांक १९/६/२०१४.

२) शासन शुद्धिपत्रक क्र. बैठक-०६१३/प्र.क्र.३७५/२-स, दिनांक ३/९/२०१४.

प्रस्तावना :-

राज्यातील नागपूर, वर्धा व बुलडाणा जि.म.स. बँक मर्यादित या बँकांना भारतीय रिझर्व्ह बँकेकडून अद्याप बँकिंग परवाना प्राप्त झालेला नाही. या बँकांनी बँकिंग परवाना प्राप्त होण्यासाठी दि. ३१/३/२०१२ पूर्वी निकषांची पूर्तता करणे आवश्यक होते. परंतु या बँका सदर निकषांची पूर्तता करू शकल्या नाहीत. या बँकांना निकषांची पूर्तता करण्यासाठी भारतीय रिझर्व्ह बँकेने दि. ३०/९/२०१२ पर्यंत मुदतवाढ दिली होती. तथापी या बँका भागभांडवल पर्याप्ततेची (CRAR) अट पूर्ण करू शकल्या नाहीत. या बँकांना दि. ३१/३/२०१४ च्या आर्थिक स्थितीनुसार ४% CRAR ची पूर्तता करण्यासाठी आवश्यक असलेले रु. ३१९.५४ कोटी शासकीय भागभांडवलाच्या स्वरूपात अर्थसहाय्य उपलब्ध करून देण्यास दि. १९/६/२०१४ च्या शासन निर्णयाद्वारे तत्त्वतः मंजूरी देण्यात आली होती.

केंद्र शासनाने दि. १७/११/२०१४ च्या पत्राद्वारे देशातील बँकिंग परवाना नसलेल्या २३ जि.म.स. बँकांचे पुनरुज्जीवन करण्याबाबतच्या योजनेस मान्यता दिली आहे. त्यामध्ये राज्यातील नागपूर, वर्धा व बुलडाणा या जि.म.स. बँकांचा समावेश आहे. सदर योजनेनुसार या तीन बँकांना अर्थसहाय्य मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाच्या योजनेनुसार नागपूर, वर्धा व बुलडाणा या जि.म.स. बँकांची दि. ३१/३/२०१३ अखेरची आर्थिक स्थिती विचारात घेऊन दि. ३१/३/२०१५ अखेर ७% CRAR ची पूर्तता करण्यासाठी एकूण रु. ३७९.६७ कोटी अर्थसहाय्य मंजूर करण्यात आले असून त्यामध्ये केंद्र शासनाचा हिस्सा रु.

१२९.७० कोटी, राज्य शासनाचा हिस्सा रु. २१२.०० कोटी व नाबार्डचा हिस्सा रु. ३७.९७ कोटी एवढा आहे. सदर योजनेस शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

वरीलप्रमाणे राज्य शासन हिश्याच्या रक्कम रु. २१२.०० कोटीपैकी नागपूर, वर्धा व बुलडाणा या जि.म.स. बँकेस अनुक्रमे रु. ६५.८७ कोटी, रु. ७७.५९ कोटी व रु. ६८.५४ कोटी एवढी रक्कम सुधारित अर्थसहाय्य करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. त्यापैकी या बँकांच्या वसुल भागभांडवलाच्या २५% होणारी रक्कम अनुक्रमे रु. १५.८० कोटी, रु. ७.१९ कोटी व रु. १२.५१ कोटी अशी एकूण रु. ३५.५० कोटी भागभांडवल स्वरूपात व त्यापेक्षा अधिक होणारी रक्कम अनुदान स्वरूपात उपलब्ध करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

वरील बँकांची अद्ययावत आर्थिक स्थिती विचारात घेऊन सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी शासनास सादर केलेल्या अहवालानुसार दि. ३१/३/२०१५ पर्यंत ७% CRAR ची पूर्तता करण्यासाठी या बँकांना अनुक्रमे रु. १६१.०३ कोटी, रु. १२५.९६ कोटी व रु. १५८.६६ कोटी अशी एकूण रक्कम रु. ४४५.६५ कोटी शासकीय अर्थसहाय्य देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. या रकमेपैकी केंद्र शासन व नाबार्डच्या हिश्याची रक्कम वजा जाता राज्य शासनाच्या हिश्याची रक्कम रु. २७७.९८ कोटी अर्थसहाय्य करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. तथापी सध्या केंद्र शासनाच्या योजनेनुसार राज्य शासनाच्या हिश्याची रक्कम रु. २१२.०० कोटी संबंधीत बँकांना वितरीत करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे. नाबार्डकडून या बँकांचे Snap Audit झाल्यानंतर अर्थसहाय्यासाठी लागणाऱ्या रकमेबाबत स्वतंत्र आदेश निर्गमित करण्यात येईल. केंद्र शासन व नाबार्ड यांनी त्यांच्या हिश्याची रक्कम परस्पर बँकांना वितरित केल्यास त्याबाबत शासनाच्या अभिलेख्यात पुस्तकी समायोजन करण्यात येईल.

वरील अर्थसहाय्यापैकी या बँकांच्या वसुल भागभांडवलाच्या २५% होणारी रक्कम अनुक्रमे रु. १५.८० कोटी, रु. ७.१९ कोटी व रु. १२.५१ कोटी अशी एकूण रु. ३५.५० कोटी भागभांडवल स्वरूपात व यापेक्षा जास्त होणारी अर्थसहाय्याची रक्कम अनुक्रमे रु. १४५.२३ कोटी, रु. ११८.७७ कोटी व रु. १४६.१५ कोटी अशी एकूण रु. ४१०.१५ कोटी अनुदान स्वरूपात उपलब्ध करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. सदर अनुदानाची रक्कम संबंधीत बँकांनी “भाग भांडवल ठेव खाते” (Share Capital Deposit A/c) या स्वतंत्र खात्यामध्ये ठेवण्यात यावी.

वरीलप्रमाणे अर्थसहाय्याची रक्कम खालील अटीस अधीन राहून मंजूर करण्यात येत आहे :-

- १) या तीनही बँकांवर संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली प्रशासकीय मंडळाची नियुक्ती करण्यात यावी.

- २) रोखे खरेदी व्यवहाराशी संबंधित नागपूर जि.म.स. बँकेची दि. ३१/३/२०१४ अखेर महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेत मुदतठेव म्हणून जमा असलेली रक्कम रु. ५३.०७ कोटी व त्यावरील व्याज मा. न्यायालयाचा निर्णय ज्या बँकेच्या बाजूने होईल त्या बँकेकडून शासनास देय असलेल्या रकमेपोटी जमा करण्यात यावी.
- ३) नागपूर जि.म.स. बँकेची महाल संकुल ही इमारत, बुलडाणा जि.म.स. बँकेचे सात भूखंड व वर्धा जि.म.स. बँकेचे पाच भूखंड पुढील एक वर्षात विक्री करून सदर रक्कम शासकीय भागभांडवलाच्या विमोचनासाठी बँकांनी शासनास परत करावी. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांनी या बाबीचे संनियंत्रण करावे.
- ४) या बँकांनी त्यांच्या अनुत्पादक मत्तेपोटी (NPA) वसूल केलेल्या रकमेच्या ५०% रक्कम शासकीय भागभांडवलापोटी शासनास जमा करावी. या तीनही बँकांवर शासनाचा सहनिबंधक / उपनिबंधक/ विशेष लेखापरीक्षक वर्ग-१ दर्जाचा अधिकारी मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्त करण्यात यावा.
- ५) या तीनही बँकांनी कर्मचारी नेमणूक करण्यासाठी व कर्मचाऱ्यांच्या वेतनवाढीसाठी शासनाची पूर्व मान्यता घ्यावी.
- ६) शासनास आवश्यकता वाटल्यास वरील अटी व शर्ती व्यतिरिक्त अन्य अटी व शर्तीबाबत स्वतंत्र आदेश निर्गमित करण्यात येईल.

या बाबीसाठी सन २०१४-१५ च्या आर्थिक वर्षात पुरवणी मागणीद्वारे उपलब्ध केलेल्या तरतूदीमधून उपरोक्त रक्कम रु. २१२.०० कोटी एवढा खर्च भागविण्यात यावा व खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालण्यात यावा :-

मागणी क्र. व्ही-३,

मुख्य लेखाशिर्ष-४४२५-सहकारावरील भांडवली खर्च,

(००) (१०७) - पत सहकारी संस्थांमधील गुंतवणूक,

(०४) (०२) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांना भागभांडवल

(राज्य योजना) (दत्तमत) (४४२५०७६८),

३२ - अंशदान

वरील रक्कम रु. २१२.०० कोटी अर्थसहाय्य वितरित करण्यासाठी अप्पर आयुक्त व विशेष निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून तसेच लेखाधिकारी,

सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या मान्यतेने व वित्त विभागाकडील अनौपचारिक संदर्भ क्र. १६१/व्यय-२, दि. २६/३/२०१५ अन्वये मिळालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१५०३२७१५४१३००७०२ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संतोष पाटील)

विशेष कार्य अधिकारी

प्रत :-

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
२. मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव. (सर्व)
३. मा. विधानसभा सदस्य / मा. विधान परिषद सदस्य. (सर्व)
४. मा. अप्पर मुख्य सचिव (वित्त).
५. मा. प्रधान सचिव (नियोजन).
६. प्रधान महालेखाकार (लेखापरीक्षा-१/२), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
७. प्रधान महालेखाकार Voucher Level Computer Section (VLC), मुंबई.
८. रिजनल डायरेक्टर, भारतीय रिझर्व्ह बँक, प्रादेशिक कार्यालय, नागपूर.
९. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
१०. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
११. विभागीय आयुक्त, नागपूर व अमरावती.
१२. मुख्य महाप्रबंधक, नाबार्ड, प्रादेशिक कार्यालय, पुणे.
१३. जिल्हाधिकारी, नागपूर, वर्धा व बुलडाणा.
१४. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था (प्रशासन / ले.प.), नागपूर व अमरावती.
१५. कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्या., मुंबई.

१६. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, नागपूर, वर्धा व बुलडाणा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मर्या.
१७. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर, वर्धा व बुलडाणा.
१८. जिल्हा विशेष लेखापरीक्षण वर्ग-१, सहकारी संस्था, नागपूर, वर्धा व बुलडाणा.
१९. निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई.
२०. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे, नागपूर, वर्धा व बुलडाणा.
२१. कार्यासन अधिकारी (रोखशाखा) / सह सचिव (वित्त), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२२. वित्त विभाग (व्यय-२ व अर्थ-१३), मंत्रालय, मुंबई.
२३. नियोजन विभाग (का-१४३१), मंत्रालय, मुंबई.
२४. कक्ष अधिकारी (१७-स), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२५. निवड नस्ती (२-स), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.